

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/250/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7108225435
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7108225435.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Husivargu a sudcov JUDr. Jozefa Maruščáka a JUDr. Viktórie Midovej v spore žalobcu Z.T. Z., bývajúceho v K. č. XXX, zastúpeného JUDr. Miroslavom Verebom, advokátom so sídlom v Košiciach, Šoltésovej 5, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 12. decembra 2013, č.k. 35C 207/2008-314, takto

rozhodol:

M e n í výrok rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 12. decembra 2013, č.k. 35C 207/2008-314 o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 19.418,40 € do zaplatenia tak, že zamietá návrh žalobcu na úroky z omeškania 8,5% ročne zo sumy 19.418,40 € od 1.3.2008 do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

V ostatnej časti zostáva rozsudok súdu prvej inštancie bezo zmeny.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 12.12.2013, č.k. 35C 207/2008-314 žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 19.418,40 € s úrokom z omeškania 8,5% ročne od 1. marca 2008 do zaplatenia, do tridsiatich dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca bol uznesením Okresného súdu Košice I z 22. novembra 2004 sp. zn. 7 Tp 122/2004 vzatý do väzby a lehota trvania väzby začala plynúť dňom a hodinou jeho zadržania, t. j. 19. novembra 2004 o 15,10 hod. Okresný súd Košice I uznesením z 29. marca 2005 sp. zn. 7 Tp 122/2004 rozhodol, že lehota trvania väzby žalobcu sa nepredlžuje. Trestné stíhanie vedené voči žalobcovi za trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona bolo uznesením Okresnej prokuratúry Košice I z 15. februára 2007, sp. zn. 3 Pv 1704/2004 zastavené. Vyvodil záver, že obmedzenie osobnej slobody žalobcu väzbou v období od 19. novembra 2004 do 29. apríla 2005 malo vážne následky v jeho osobnom, pracovnom, rodinnom a manželskom živote, ktoré je potrebné kompenzovať a žalobcovi priznal náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy vo výške 19.418,40 € (táto suma predstavovala 15 % z požadovaných 129.456 €). Náhradu trov obhajoby vo výške 3.319,39 € žalobcovi nepriznal, keď mal za to, že danú sumu nevynaložil žalobca a teda škoda nevznikla jemu, ale jeho manželke T. Z., nakoľko manželia mali od dátumu 31. januára 2000 zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Žalobu o náhradu škody vo výške 33.194 € titulom ušlého zisku zamietol, keď z daňových priznaní spoločnosti SEPARA TRADE SLOVAKIA, s. r. o. vyplynulo, že spoločnosť v rokoch 2003 a 2004 nevykázala žiadny zisk a z podaní jednotlivých spoločností, s ktorými spoločnosť SEPARA TRADE SLOVAKIA, s. r. o. obchodovala nevyplývalo, že kontrakty a spolupráca boli ukončené z dôvodu väzby spoločníka a konateľa spoločnosti

(žalobcu). O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 1, 2 O.s.p.

2. Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu i žalovanej rozsudkom z 26. novembra 2015 sp. zn. 2 Co 709/2014 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 19.418,40 € s úrokom z omeškania 8,5 % ročne od 1. marca 2008 do zaplatenia a v zamietajúcom výroku v prevyšujúcej časti nemajetkovej ujmy, a v ostatnej časti rozsudok zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedol, že pokiaľ ide o priznaný nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch, súd prvej inštancie v potrebnej miere zistil rozhodujúci skutkový stav, dospel k správnym a úplným skutkovým zisteniam a na ich základe vec správne právne posúdil. Záver okresného súdu, že väzba bola nezákonná, keď bolo preukázané, že žalobca skutok nespáchal mal za plne akceptovateľný a za správnu považoval i výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Vyvodil záver, že žalobca v konaní preukázal, že trovy trestného konania boli uhradené, a nie je rozhodujúca otázka, kto tieto trovy uhradil, nakoľko povinnosť uhradiť trovy bola na strane žalobcu, a ak tieto trovy uhradila jeho manželka výlučne zo svojich finančných prostriedkov, došlo k plneniu za iného v zmysle § 454 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Uviedol, že súd prvej inštancie z tohto hľadiska vec neposudzoval a preto vec v tejto časti nesprávne právne posúdil. Za správny nepovažoval ani záver súdu prvej inštancie ohľadne nároku na ušlý zisk, keď mal za to, že pre zistenie výšky ušlého zisku nepostačuje zistenie aký zisk v predchádzajúcim období mala spoločnosť podľa daňových priznaní, ale bolo potrebné skúmať, aký by bol zisk, ak by neboli prerušené obchodné vzťahy spoločnosti a na túto otázku bolo potrebné zamerať dokazovanie. S výrokmi, ktorými bola žaloba zamietnutá, súvisí aj výrok o trovách konania, ktorý bol podľa odvolacieho súdu nedostatočne odôvodnený, pretože nárok na náhradu trov konania si uplatnil aj žalobca a o tomto nároku súd prvej inštancie nerozhodol. V týchto častiach rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. O trovách odvolacieho konania nerozhodol.

3. Proti potvrdzujúcej časti rozsudku odvolacieho súdu, ktorou bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 19.418,40 € s úrokom z omeškania 8,5% ročne od 1.3.2008 do zaplatenia a proti časti, ktorou bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie v časti, ktorou bol zamietnutý návrh na náhradu trov obhajoby podala žalovaná dovolanie. Žiadala zrušiť rozsudok v napadnutej časti, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti a vrátiť vec v tomto rozsahu súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 21.6.2017, sp. zn. 4 Cdo 131/2016 odmietol dovolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26.11.2015 sp.zn. 2 Co 709/2014, v časti výroku
-ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 12.12.2013, č.k. 35C 207/2008-314 o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 19.418,40 €,
-ktorým o zvyšnej časti zrušil rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 12.12.2013, č.k. 35C 207/2008-314 a vec v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

5. Zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.11.2015, sp.zn. 2Co 709/2014 v časti výroku, ktorým potvrdil výrok rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 12.12.2013, č.k. 35C 207/2008-314 o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,5% ročne od 1.3.2008 do zaplatenia, a vec v rozsahu zrušenia vrátil Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej „dovolací súd“) namietanú vadu konania (nepreskúmateľnosť rozhodnutia) podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (však) považoval za dôvodnú v časti týkajúcej sa príslušenstva pohľadávky. Uviedol, že konanie v tejto časti je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu takej intenzity, ktorá odôvodňuje aplikáciu (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016 a zakladá tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania v tejto časti.

7. Námietky žalovanej proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v časti, ktorou bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania, sa týkajú nedostatkov odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Odvolateľka rozsiahlo argumentovala proti uloženiu uvedenej povinnosti z dôvodu, že v prípade náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je akékoľvek omeškanie žalovanej vylúčené. Námietky

obdobného charakteru sa objavili (boli uplatnené) už v jej odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie (viď č.l. 329-330 spisu).

8. Dovolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že „žalovaná sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku žalobcu a z uvedeného dôvodu priznal úrok z omeškania až od dátumu 1.3.2008 do zaplataenia, a to v správnej výške 89,5% ročne“ (poznámka odvolacieho súdu - správna výška predstavuje 8,5%), pričom sa vôbec nezaoberal obranou žalovanej, ktorá na pojednávaní konanom dňa 12.2.2009 uviedla, že v žiadnom prípade nemohla sa dostať do omeškania s plnením uplatneného nároku, a nie je tu základ na to, aby súd mohol priznať úrok z omeškania.

9. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, pričom k zásadným otázkam namietaným v odvolaní žalovanej, hoci išlo o opodstatnené námietky sa nevyjadril, v odôvodnení svojho rozhodnutia ich nespomína, ani nepovažoval za potrebné zdôvodniť, prečo považuje jej odvolanie (v tejto časti) za neodôvodnené. Krajský súd (rovnako ako súd prvej inštancie) sa vo svojom rozhodnutí vôbec nezaoberal otázkou, či žalobcovi vznikol nárok na plnenie spolu s uplatnenými úrokmi z omeškania, ktorú skutočnosť žalovaná namietala v podanom odvolaní.

10. Predmetom tohto odvolacieho prieskumu po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21.6.2017 sp.zn. 4Cdo 131/2016 zostal len výrok rozsudku súdu prvej inštancie o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,5% ročne od 1.3.2008 do zaplataenia.

11. Žalovaná v odvolaní zo dňa 11.6.2014 uviedla, že súdom priznaná suma (19.418,40 €) je náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch a možnosť priznania úroku z omeškania pri peňažnom zadosťučinení neprichádza do úvahy. Poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.3.2002 sp.zn. 6 Cdo 185/2011 podľa ktorého „povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, a až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania“.

12. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, ako aj s argumentáciou žalovanej v odvolaní považuje tento názor žalovanej za správny a v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - rozsudok NS SR zo 14.3.2012 sp.zn. 6 Cdo 185/2011.

13. Odvolací súd poukazuje aj na dobovú judikatúru a osobitne na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.6.1998 sp.zn. 1 Cdo 15/97, ktorý bol uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, zošit 3, pod poradovým číslom 45/2000, v ktorom Najvyšší súd SR judikoval, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, a až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania.

14. Odvolací súd nezistil žiaden dôležitý dôvod, pre ktorý by sa mal odchýliť od takto publikovaného záveru.

15. Treba poznamenať, že v predmetnom konaní žalobca žiadosťou zo dňa 22.8.2007 požiadal Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenú rozhodnutím o väzbe podľa zák. č. 514/2003 Z.z.

16. Žiadal priznať aj nemajetkovú ujmu spočívajúcu v psychickej traume spôsobenej výkonom väzby. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy ale v žiadosti neuviedol, t.j. nevyčíslil.

17. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch priznal žalobcovi až okresný súd rozsudkom zo dňa 12.12.2013, č.k. 35C 207/2008-314, a až uplynutím 30 dní od právoplatnosti rozsudku sa žalovaná dostáva do omeškania.

18. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 12.12.2013, č.k. 35C 207/2008-314 o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 19.418,40 € do zaplataenia tak, že zamietol návrh žalobcu na úroky z omeškania 8,5% ročne zo sumy 19.418,40 € od 1.3.2008 do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

19. V ostatnej časti zostáva rozsudok súdu prvej inštancie bezo zmeny.

20. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 22.5.2018 o 12.55 hod. v pojednávacej sieni č. dv. 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené dňa 16.5.2018 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach podľa § 219 ods. 1 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

21. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude postupovať podľa právneho názoru vysloveného v rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.11.2015, č.k. 2 Co 709/2014-358, ktorým bol zrušený rozsudok v ostatnej časti a v rozsahu zrušenia vrátený na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je

podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).